

dr hab. Magdalena Środa, prof. ucz.

Wydział Filozofii, Uniwersytet Warszawski

Temat lekcji:

Porozmawiamy o przyjaźni...

Zadania wstępne (swobodna dyskusja):

1. Podajcie i zanalizujcie literackie przykłady przyjaźni (zarówno tej między chłopcami, jak i tej między dziewczętami).
2. Spróbujcie, na ich podstawie i na podstawie własnego doświadczenia, zdefiniować czym jest przyjaźń? Jakie warunki muszą być spełnione by można było mówić o przyjaźni, a nie zwykłej znajomości?
3. Czy jest możliwa przyjaźń między chłopcami a dziewczętami?
4. Czy przyjaźń jest społeczną relacją, czy intymnym uczuciem?
5. Jakie są relacje między przyjaźnią a miłością: czy są one wykluczające, czy zawierają się w sobie, czy różnią się ilościowo (intensywnością uczucia) czy jakościowo?

Analiza tekstu: Przeczytajcie uważnie dwa fragmenty z „Ucztę” Platona: mowę Fajdrosa (od 178d do 180c) i mowę Pauzanasza (od 180d do 185d)

1. Spróbujcie zinterpretować greckie rozumienie przyjaźni. Jak się ona ma do Erosa? Czy przyjaźń i miłość to to samo?
2. Jak definiuje Erosa Fajdros? Wskaż na te fragmenty, które pokazują moralny aspekt przyjaźni-miłości
3. Wyjaśnij, dlaczego miasto lub wojsko złożone z kochanków i ich ukochanych byłoby, zdaniem Fajdrosa, najlepiej rządzone?
4. Ilu jest Erosów, według Pauzanasza i jak one się mają do męskości i kobiecości?
5. Dlaczego – według Pauzanasza – tylko barbarzyńcy potępiają przedstawiony przez niego model miłości, filozofię i gimnastykę?
6. Opisz moralną i polityczną wartość związków między mężczyznami i zastanów się jaki charakter ma ich relacja z filozofią?
7. Zastanów się jakie przyczyny spowodowały, że homoseksualność (opiewana w Grecji przez poetów i w życiu publicznym traktowana jako coś nie tylko normalnego, ale kulturowo cenniejszego niż relacje heteroseksualne, które należały do natury nie do kultury) stała się w czasach chrześcijaństwa relacją potępioną?

Jeśli macie ochotę szerzej zająć się tą tematyką, spróbujcie przygotować referat (wystąpienie, prezentację) na jeden z dwóch tematów:

1. Różne formy miłości (eros, filia, agape) na podstawie (np.) książki A. Comte-Sponville „Mały traktat o wielkich cnotach” rozdz. 18.
2. Rozumienie i kulturowa wartość związków homoseksualnych w starożytnej Grecji (na podstawie dostępnych ci źródeł informacji).